

Lagt til rættis: Árni Joensen

Fá eldri fólk virkin í politikki

Av teimum 169 limunum í norska Stórtinginum eru bara sjeý menn og ein kvinna, sum eru oman fyri 65 ár, og fimm teirra hava boðað frá, at tey stilla ikki upp aftur, tá stórtingsval verður í heyst. Hetta hóvar ikki felagsskapinum Seniorsaken

Tá stórtingsval var í 2009, vóru umleið 15 prosent av norska fólkinum eldri enn 65 ár, men bara trý valevni úr hesum aldursbólkinum komu í tingið. Hevði hesin aldursbólkurin verið umboðaður eftir aldursmansetingini í fólkatálinum, skuldu minst 25 stórtingslimir verið oman fyri 65. Granskarin Jo Saglie sigur við kringvarpið NRK, at flokkarnir gera ov lítið fyri at fáa tey eldru fram.

– Allir flokkarnir hava ungdomsfelagsskapir, sum eru virknir í uppstillingini, men soleiðis er tað ikki hjá teimum eldru, sigur hann.

Tað finnast eldri fólk, sum hava hug at taka lut í politikki á ovastu rók. Ein teirra er Inge Lønning úr Høgra, sum hevur játtað at stilla upp í heyst, hóast hann hevur fyllt 74. Lokalfelagið í Hordalandi hevur tó ikki gjørt av enn, um hann skal

Bara sjeý av teimum 169 limunum í verandi Stórtingi eru oman fyri 65 ár

Mynd: Polfoto

upp á listan. Javnaldur hansara, Arne L. Haugen í Arbeid-araflokkinum, hevur hinvegin boðað frá, at hann fer

úr Stórtinginum í heyst.

Í felagsskapinum Senior-saken harmast tey um, at tey eldru eru so illa umboðað

í Stórtinginum, tí tað er tørvur á teimum har, sigur formaðurin, Tore Henning Larsen, við blaðið Vårt Land.

Frívirðið í donskum húsum og íbúðum minkað 770 milliardir

Síðani tann sonevnda bústaðarbløðran brast í Danmark fyri fimm árum síðani, er frívirðið í einum húsum ella einari íbúð minkað meiri enn eina hálva millión krónur í meðal

Tey fyrstu árin aftan á aldarskiptið gekk prísurin á húsum og íbúðum í Danmark bara uppeftir, og tá fólk rindaðu lánini, samstundis sum virðið vaks, gjørdist frívirðið størri og størri. Og við veksandi frívirði fylgdu betri møguleikar at læna pengar í bankunum.

Búskaparfrøðingar ávarðu tó um, at hetta var ein bløðra, sum fór at breyta fyrr ella seinni. Tað hendi í 2007, og hesi fimm árin síðani er frívirðið í donskum húsum og íbúðum minkað heilar 770 milliardir krónur. Fyri

Tað stóra fallið í frívirðinum merkir, at frívirðið er aftur á sama støði, sum tað var fyri ellivu árum síðani (Mynd: Polfoto)

ein meðaleigara merkir tað, at hansara frívirði er minkað 540.000 krónur tey seinastu fimm árin, skrivur Ritzau.

Eftir einari greining, sum Nykredit Markets hevur gjørt eftir upplýsingum frá Realkreditráðnum,

donsku hagstovuni og Tjóðbankanum, eru tað serliga tey, sum eiga sethús, ið hava mist. Eitt nú vísa tøluni, at fyrsta ársfjórðing í ár minkaði frívirðið í sethúsum 25.000 krónur, meðan meðalfallið fyri hús og íbúðir var 17.000 krónur.

Tað minkaða frívirðið ávirkar ikki gerandisdagin hjá eigarunum sum so, men tað hevur stóran týðning, um eigarin ætlar sær at selja húsin ella íbúðina ella at biðja um figging til nýggj vindeygu ella annað.

Minni arbeiðsloysi í Íslandi

Í Íslandi var arbeiðsloysið í juni tað minsta í hjálvtfjórða ár. Í prosentum var tað 4,8, sum var næstan eitt prosentstig minni enn í mai. Í meðal vóru 8.700 fólk arbeiðsleys í juni ella meiri enn 1.000 mánaðin undan.

Tá kreppan brast á í Íslandi í september í 2008, var arbeiðsloysið bara 1,3 prosent. Hálvtannað ár seinni, í februar í 2010, var tað 9,3 prosent.

Tey nýggju tøluni vísa, at í juni var arbeiðsloysið í Reykjavík og har á leiðini umleið tvey prosentstig størri enn á bygd. Í høvuðsstaðarøkinum var tað 5,5 prosent og 3,5 prosent á bygd.

Í tølunum sæst eisini, at umleið 40 prosent hava verið skrásett arbeiðsleys í eitt ár ella longri. Tað er 440 færri enn ein mánað frammundan, sigur hagstovnan í Reykjavík.

Fiskavirkini fáa ikki fólk

Tað ljóðar sum ein andsøgn, men í Grønlandi er tað ein veruleiki, at fiskavirkini í Ilulissat, Qasigiannguít, Uummannaq og Upernavik hava stórar trupulleikar av at fáa nóg mikið av fólki til arbeiðis av summarið. Avleiðingin er, at nógvur fiskur verður frystur og síðani sendur óvirkaður av landinum, og í øðrum formaðurin, Tore Henning Larsen, við blaðið Vårt Land.

Fundur hevur verið millum landsstýrið og umboð fyri Norðurkommunu, og har var semja um, at tað kann ikki vera rætt at útflyta rávøru, sum kundi givið arbeiðspláss, skrivur KNR. Tí verður nú roynt at finna neyðuga arbeiðsmegi aðrastaðni.

Gjørði minni skaða enn væntað

Oljan, sum lak úr íslenska farmaskipinum Goðafossi, tá tað strandaði við Hvaler í Noregi í februar í fjør, gjørði ikki so stóran skaða á umhvørvið, sum fólk stúrdur fyri tá. Umleið 2.000 sjófuglar doyðu av oljuni, og myndugleikarnir bóru ótta fyri, at oljan fór at søkka niður á born og at gera av við alt livandi á botni. Men kanningar hava nú víst,

at oljan fór ikki so langt niður í sjógvin, og at djóralívið á botni hevur tað gott, sigur Rune Bergstrøm hjá Kystverket við NRK.

Hann sigur, at ta fyrstu tíðina var eitt sindur av olju at síggja í kræklingi, men at hon hvarv skjótt. Kanningar av hummara og ymsum fiskasløgum hava víst, at tey eru ikki ávirkað av oljuni.